

здійснюється поділ на групи. Підручник Fairyland і зошит із вправами до нього є основним інструментом для навчання англійської мови в цій школі. Як результат навчання, у липні 2017 року група учнів відвідала Британські острови, де змогла вільно спілкуватися англійською мовою. Крім того, виявлено, що учні Державної початкової школи № 1 ім. капітана Вітольда Пілецького в 2016–2017 н.р. склали іспит з англійської мови на початковому рівні на 98,2% із 100% можливих.

На нашу думку, вибір підручника неабияк впливає на якість навчання іноземної мови. Для учнів початкової школи підручник Fairyland є одним із найкращих, бо в ньому присутні цікаві чарівні історії, лексика презентована яскравими картками, а велика кількість веселих пісень і віршів допомагають школярам краще засвоювати матеріал. Зроблено висновок, що підручник як засіб навчання англійської мови і формування лінгвокраїнознавчої компетенції моделює систему викладання, яка включає цілі навчання, зміст навчального предмету, особливості процесу формування знань, навичок і вмінь, методи і засоби навчання.

Ключові слова: підручник, англійська мова, початкова школа, Польща.

НАВЧАННЯ ФІЛОСОФІЇ В ШКОЛІ: ДЕЯКІ ПРОПОЗИЦІЇ ДЛЯ НАСКРІЗНОЇ АКТИВАЦІЇ

Вікторія Кришмарел, к. філос. н., с. н. с.

Інститут педагогіки НАПН України
м. Київ, Україна

На сьогодні однією з основних тенденцій в європейській освіті є не просто компетентнісний підхід, а орієнтація на розвиток найбільш затребуваних людських навичок, які є, принаймні на сьогодні, поза конкуренцією порівняно із штучним інтелектом. Найвищі щаблі серед них займають вміння критично мислити, емоційний інтелект, вміння розв'язувати проблеми, працювати в команді та творчий підхід. Прослідкувавши, як це наскрізно представлено в освіті, бачимо, що одну з найбільш потужних можливостей дає навчання філософії. Про це свідчить те, що країни, де високі показники навчання філософії в школі,

показують і високі результати за міжнародною системою PISA, а також мають зростаючі економічні та соціальні показники. При цьому філософію в школі ми розуміємо як навчання вдумливого читанню, вмінню аналізувати, синтезувати та оцінювати інформацію, аргументацію, а також вправності у вираженні своєї думки у письмовій формі та обґрунтуванні власної позиції.

Вважаємо доцільним не лише давати можливість учням поставити питання до тексту/ілюстрації, на чому базується філософування, але й на власному досвіді зрозуміти, що мислення приносить задоволення і радість. Для цього доречним буде звернутися до гумору: робота з фразою «військові аеропорти» (як одне з пояснень «парадоксу» (Paradox)) дозволяє: посміхнутися; розширити словниковий запас; поміркувати про місце філософського мислення в повсякденні тощо. Ще одним ефективним шляхом активізації мислення учнів є використання візуальних об'єктів. Наприклад, широке поле з методичної точки зору дає «Графік з історії філософії» С. Рапера (Raper, 2012), адже на його основі можна, наприклад, запропонувати учням самим пояснити відмінності у кольорі; що, на їх думку, не враховано у графіку (опосередковані впливи, що призвело до незначного образу Декарта). Окрім того, значний потенціал мають нетрадиційні ресурси: сучасна культура, соціальні мережі тощо (напр. див. «Нетрадиційні джерела» в ТФ101 (Teach Philosophy 101)).

Зазначені приклади свідчать, що оволодіння навичками філософського мислення збагачує людину, сприяючи реалізації нею усвідомленої власної позиції у всіх сферах життя — від громадсько-політичних до культурно-особистісних.

Ключові слова: філософія, навчання, школа, компетентність, методи.

Література

- Paradox. (n. d.). In *Uxbridge Dictionary of Philosophy*. Retrieved from <http://people.ds.cam.ac.uk/dhm11/DictPhil.html>
- Raper, S. (2012). *Graphing the history of philosophy*. Retrieved from <http://www.cop-pelia.io/2012/06/graphing-the-history-of-philosophy/>
- Teach Philosophy 101. Free resources for philosophy teachers! (n. d.). Retrieved April 06, 2019 from the www.teachphilosophy101.org